

СИЛАБУС

навчальної дисципліни (обов'язкова)

ОК-25 ФІЛОСОФІЯ

Обсяг освітнього компоненту (3 кредити / 90 годин)

Освітньо-професійна програма «Композиційні та порошкові матеріали,
покриття»
першого рівня вищої освіти
Спеціальність – 132 Матеріалознавство

ПІБ, посада, науковий ступінь

БОНДАРЕНКО Ольга Валеріївна,

завідувачка каф. філософії, д-р філос. н., професор

Контактна інформація:

- номер телефону 067-758-29-10

- e-mail: obond345@gmail.com

- навчальний корпус № 5, аудиторія 549

Час і місце проведення консультацій

за розкладом, в аудиторіях 540, 549, 549-а,
через Viber, Telegram, Zoom

ОПИС КУРСУ

1. *Метою* курсу є формування філософської культури мислення, когнітивної, світоглядної, соціально-адаптивної, загальнокультурної компетенції, засвоєння здобувачами освіти базових теоретичних знань та практичних навичок застосування філософської методології при розв'язанні завдань суспільної та індивідуальної життєдіяльності. Філософія вчить самокритиці, толерантності до поглядів інших, моральної відповідальності. Формує навички, необхідні для гідного життя у демократичному суспільстві.

Курс «Філософія» передбачає ознайомлення здобувачів освіти із основними ідеями, теоріями та проблемами світової філософії, із розмаїттям підходів і методологій при їх вирішенні. Все це має забезпечити у здобувачів освіти усвідомлення специфіки філософського знання, сприяти формуванню у них високої світоглядно-методологічної культури мислення та формування гуманістичних цінностей.

Завдання вивчення навчальної дисципліни «Філософія» – у тому, щоб здобувачі освіти із різних галузей суспільного виробництва збагатили свій інтелектуально-творчий потенціал знаннями:

- на понятійному рівні – основних тенденцій розвитку сучасної філософії, її історії, її основних сучасних напрямків, шкіл, концепцій, таких, що репрезентують сучасний світ;
- на фундаментальному рівні – змісту філософії, її сутності, предмету та структури, її історії, зокрема, перебіг історико-культурного розвитку людства мовою філософії;
- на практично-творчому рівні – сучасного стану філософського знання людства, змісту, принципів й функцій комунікативної (практичної) філософії сучасного світу – на відміну від онтологічної (споглядальної) чи гносеологічної (теоретичної) філософії попередніх епох, а також особливостей філософствування сучасної людини у постмодерністському світі.

Навчальна дисципліна «Філософія» забезпечує формування soft skills компетентностей для здобувачів вищої освіти всіх галузей знань – *компетентностей* філософського спрямування, культурної обізнаності та *спрямованих на опанування філософським способом мислення*. Зокрема таких, як:

- здатність розуміти тенденції розвитку сучасного світу; здатність розуміти сутність філософського дискурсу щодо сучасного світу та місця людини у ньому;
- здатність самостійно мислити, робити узагальнення й формувати власну точку зору стосовно оцінки окремих явищ, властивих сучасним процесам у різноманітному та мультикультурному світі;
- здатність до інтелектуального пошуку та генерування нових соціальних ідей, до адаптації та дії у новій ситуації (у широкому діапазоні як роботи за фахом, так й у повсякденному житті);
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- здатність будувати універсальну макромодель та локальні моделі соціальної дійсності у процесі власної суспільної діяльності та здійснення особистого життя;
- здатність розуміти причинно-наслідкові зв'язки розвитку світу (суспільства, його окремих складових) та життєдіяльності людини у ньому;
- здатність аналізувати й обґрунтовувати філософські, соціальні, ментальні й інші особливості українського суспільного життя та української національної ідеї.

2. *Компетентності та результати навчання*, формування яких забезпечує вивчення дисципліни.

Загальні компетентності:

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 07. Здатність використання інформаційних і комунікативних технологій.

ЗК 11. Здатність працювати у команді.

ЗК 14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства.

Фахові компетентності:

СК 07. Здатність застосовувати знання і розуміння наукових фактів, концепцій, теорій, принципів і методів.

СК 13. Здатність враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні та комерційні міркування, що впливають на реалізацію технічних рішень..

Очікувані програмні результати навчання:

Результати навчання деталізують такі програмні результати навчання. У результаті вивчення освітньої компоненти «Філософія» студент повинен:

РН 01. Володіти логікою та методологією наукового пізнання.

РН 03. Володіти засобами сучасних інформаційних та комунікаційних технологій у професійній діяльності.

РН 04. Передавати свої знання, рішення і підгрунття їх прийняття фахівцям і неспеціалістам в ясній і однозначній формі.

РН 07. Володіти навичками, які дозволяють продовжувати вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

РН 18. Виявляти, формулювати і вирішувати завдання; розуміти важливість нетехнічних (суспільство) обмежень.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Пререквізити (перелік компетентностей та програмних результатів навчання).

Брати відповідальність на себе, проявляти громадянську свідомість, соціальну активність та участь у житті громадянського суспільства, аналітично мислити, критично розуміти світ.

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни «Філософія» складається з таких змістових модулів:

1. Філософія як система знання. Філософія Давнього світу. Класична парадигма західноєвропейського філософствування.
2. Філософія сучасного світу та у сучасному світі.

Таблиця 1 – Загальний тематичний план аудиторної роботи.

Номер тижня	Теми лекцій / семінарських занять	Години
1	2	3
Змістовий модуль 1. Філософія як система знання. Філософія Давнього світу. Класична парадигма західноєвропейського філософствування.		
1,2	Тема 1.1. Що таке філософія. Коло філософських проблем.	2 / 2
3,4	Тема 1.2. Філософія Давнього світу: Давній Схід.	2 / 2
5,6	Тема 1.3. Філософія Античності.	2 / 2
7,8	Тема 1.4. Філософія Середніх віків та Відродження.	2 / 2
Змістовий модуль 2. Філософія сучасного світу та у сучасному світі.		
9,10	Тема 2.1. Філософія Нового часу.	2 / 2
11,12	Тема 2.2. Німецька класична філософія.	2 / 2
13,14	Тема 2.3. Некласична філософія.	2 / 2
15,16	Тема 2.4. Українська філософія у світовому полілозі.	2 / 2

САМОСТІЙНА РОБОТА

Таблиця 2 – Перелік завдань на СРС, вид завдань, контрольні заходи.

Назва теми	Графік самостійної роботи	Кількість годин	Контрольні заходи
1	2	3	4
Що таке філософія. Специфіка сучасного визначення філософії. Філософія посеред систем й моделей людського знання та мислення.	Виконання індивідуального тематичного завдання..	24	10 балів у загальних 100
Класична філософія історичних епох Античності, Середніх віків, Нового часу як передумова формування сучасного типу філософствування.	Виконання індивідуального тематичного завдання.	7	10 балів у загальних 100
Некласичний "формат" мислення людини у світі: зміна парадигм. Філософія Новітнього часу ХХ-ХХІ ст.	Виконання індивідуального тематичного завдання.	16	10 балів у загальних 100
Українська філософія у світовому полілозі.	Виконання індивідуального тематичного завдання.	11	10 балів у загальних 100

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

Навчально-методичні розробки:

1. Методичні вказівки з вивчення змістовних модулів, що виносяться на самостійну роботу студента з навч. дисципліни «Філософія: загальний курс» для студ. денної форми навч. / Укл.: О.В. Бондаренко, І.М. Бондаревич, Н.М. Девочкіна, Є.О. Ємельяненко, В.М. Коваль, О.М. Повзло. – Запоріжжя: НУ "Запорізька політехніка", 2020. – 70 с.

2. Методичні вказівки з вивчення змістовних модулів, що виносяться на самостійну роботу студента з навч. дисципліни «Людина і світ: філософський дискурс» для студ. денної форми навч. / Укл.: О.В. Бондаренко, І.М. Бондаревич, Н.М. Девочкіна, Є.О. Ємельяненко, В.М. Коваль, О.М. Повзло. – Запоріжжя: НУ "Запорізька політехніка", 2020. – 66 с.

3. Методичні рекомендації для підготовки семінарських занять з дисципліни «Філософія» для бакалаврів денної форми навчання БАД // Укл: Н.М. Девочкіна, В.М. Коваль. – Запоріжжя: НУ "Запорізька політехніка", 2025. – 18 с.

4. Методичні рекомендації для підготовки до СРС з дисципліни «Філософія» для бакалаврів денної форми навч. БАД // Укл: Н.М. Девочкіна, В.М. Коваль. – Запоріжжя: НУ "Запорізька політехніка", 2025. – 40 с.

5. Тексти (конспект) лекцій з навчальних дисциплін «Філософія», «Людина і світ: філософський дискурс», «Філософські виміри сучасного світу» (для здобувачів першого, бакалаврського, рівня вищої освіти всіх спеціальностей НУ "Запорізька політехніка") / Укл.: О.В. Бондаренко, Г.О. Арсентьєва, І.М. Бондаревич, Н.М. Девочкіна, Є.О. Ємельяненко, В.М. Коваль. – Запоріжжя: НУ "Запорізька політехніка", 2025. – 87 с.

Літературні джерела:

1. Ільїн В.В. Філософія: Підручник: у 2 ч. / В.В. Ільїн, Ю.І. Кулагін. – Київ: Альтерпрес, 2012. – Ч.1. Історія розвитку філософської думки – 464 с.; Ч.2. Актуальні проблеми сучасності – 480 с.
2. Світ філософії у запитаннях та завданнях: навчальний посібник для студентів-бакалаврів технічних закладів вищої освіти / Укл.: О.В. Бондаренко, Г.О. Арсентьева, І.М. Бондаревич, Н.М. Девочкіна, Є.О. Ємельяненко, В.М. Коваль, О.М. Повзло; під ред. О.В. Бондаренко. – Запоріжжя: НУ "Запорізька політехніка", 2021. – 289 с. – <http://eir.zp.edu.ua/handle/123456789/8248>
3. Ярошовець В.І. Історія філософії: Підручник / В.І. Ярошовець, І.В. Бичко, В.А.Бугров та ін.; за ред. В.І. Ярошовця. – Київ: Вид. ПАРАПАН, 2014. – 774 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення семінарських занять та самостійної роботи оцінюється сумою набраних балів. Максимально можлива кількість балів за поточний та підсумковий контроль упродовж семестру – 100 та мінімально можлива кількість балів, – 60.

Форма підсумкового контролю – екзамен.

Оцінювання академічних успіхів студента з навчальної дисципліни «Філософія» здійснюється за такими критеріями та у відповідності до такої методики:

Поточний контроль та самостійна робота						Підсумковий тест	Підсумковий бал
Змістовний модуль 1			Змістовний модуль 2				
Т. 1.1	Т. 1.2	Т. 1.3	Т. 2.1	Т. 2.2	Т. 2.3		
10	10	10	10	10	10	40	100

T1.1, T1.2 ... T2.3 – теми змістових модулів.

ПОЛІТИКИ КУРСУ

При вивченні навчальної дисципліни від студента вимагаються – самостійно виконувати навчальні завдання та завдання поточного й підсумкового контролів, старанність, активна участь у навчальному процесі, додержання основних вимог щодо відвідування занять й самостійного вивчення матеріалу пропущеного заняття, коректне і взаємно цікаве ділове спілкування студент-викладач, дотримання засад академічної доброчесності.

При вивченні курсу політика дотримання академічної доброчесності визначається Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf)

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Служби підтримки:

- Система дистанційного навчання НУ "Запорізька політехніка" (Система Moodle) <https://moodle.zp.edu.ua/>;

- Електронний Інституційний репозиторій НУ "Запорізька політехніка"
<http://eir.zp.edu.ua/>;
- Інформаційні електронні ресурси наукової бібліотеки НУ "Запорізька політехніка"
<http://library.zp.edu.ua/>.

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу, необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle.

